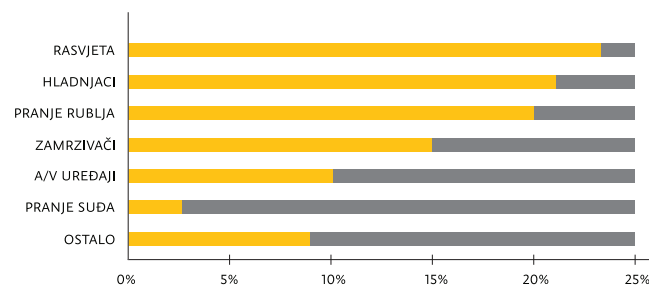

'Nikada ne treba sumnjati u sposobnost skupine ozbiljnih i predanih građana da promijene svijet. Naprotiv, takvi su ga upravo i mijenjali'

Sve veći standard potrošnje, sve veći broj kućanskih uređaja, ali i sve skuplja energija doprinose tome da su troškovi kućanstva znatno opterećeni. Iako je teško mijenjati navike, one se često čine kao prvi korak ka racionalizaciji potrošnje te se prvi efekti ušteda u kućanstvu zapravo mogu vidjeti i bez dodatnih ulaganja. **Visina ukupnih energetske potrošnje kućanstva u velikoj mjeri ovisi i o potrošnji električne energije pojedinih kućanskih uređaja.**

Koncept održivog razvitka, konkurencija industrijskih proizvođača kućanskih uređaja, te organizirana nastojanja Europske unije na označavanju i normiranju energetske potrošnje kućanskih uređaja, dovode do ponude uređaja koji su energetski sve učinkovitiji. U Strategiji energetskog razvitka Hrvatske, definirane su uštede u kućanstvima kao jedna od bitnih smjernica nacionalne energetike. **Prosječno kućanstvo Grada Zagreba troši oko 47 kWh/m² električne energije godišnje.** Prema istraživanjima, udio električne potrošnje kućanskih uređaja, u ukupnoj potrošnji električne energije u kućanstvima u Hrvatskoj, iznosi približno 60 posto.

SLIKA 1: Udio pojedinih kućanskih uređaja u ukupnoj potrošnji električne energije kućanskih uređaja u prosječnom hrvatskom kućanstvu

Energetski učinkovitiji uređaji troše znatno manje energije nego standardni i preporuka je da se prilikom kupnje kućanskih uređaja vodi računa o potrošnji energije, pri čemu je i ekonomski opravdano kupovati uređaje energetskog razreda **A**.

Razlika u potrošnji električne energije između uređaja energetskog razreda A i D kreće se u granicama između 30 i 45 posto. Razred energetske učinkovitosti potvrda je kvalitete uređaja s obzirom na njegovu energetsku učinkovitost, pri čemu se uređaji prema potrošnji energije, a u skladu s Pravilnikom o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih uređaja, dijele na sedam razreda označenih slovima od A do G (**grupu A čine energetski najučinkovitiji uređaji**). Stupanjem na snagu Pravilnika od 1. svibnja 2006., u Hrvatskoj je obvezno označavanje energetske učinkovitosti sljedećih kućanskih uređaja: hladnjaka, ledenica i njihovih kombinacija; perilica/ sušilica rublja; kombiniranih perilica/sušilica rublja; perilica posuđa; električnih pećnica; klimatizacijskih uređaja te izvora svjetlosti direktno napajanih iz mreže (žarulja).

Oznake energetske učinkovitosti omogućuju korisnicima uređaja djelotvornu usporedbu različitih modela nekog uređaja ovisno o energetskoj učinkovitosti, godišnjoj energetskoj potrošnji i nekim važnijim radnim karakteristikama i mogućnostima uređaja. Oznake su za različite uređaje izgledom gotovo identične, ali sadrže podatke relevantne za kvalitetan odabir uređaja od interesa. Energetske uštede su također izravno povezane sa smanjenjem emisija štetnih plinova jer se smanjuje i količina fosilnih goriva potrebnih za proizvodnju električne energije.

Za neke uređaje (npr. hladnjake) definirani su i razredi **A+** i **A++**. Dobavljač je dužan uz uređaj koji isporučuje distributeru dostaviti oznaku energetske učinkovitosti te tehničku dokumentaciju koja potvrđuje i daje opširnija objašnjenja o podacima na oznaci. Distributer je dužan na uređaj, koji je u prodavaonicama, izložen radi prodaje istaknuti oznaku učinkovitosti propisanu Pravilnikom.

Stoga, isplatili li se kupovati energetski učinkovitije uređaje i kako ove oznake zbilja pomažu u stvarnom životu?

Najbolji primjer za ilustraciju ušteda bilo bi odabrati dva hladnjaka sa sličnim zapreminama, a različitih energetske klase: tipični hladnjak srednje veličine s malom zapreminom klase C u startu je 500 kuna jeftiniji od vrlo sličnog modela energetske klase A, ali zato godišnje potroši struje u vrijednosti od oko 300 kuna, za razliku od hladnjaka klase A koji potroši električne energije u vrijednosti od 200 kuna.

Iz proračuna je očito da će se tih 500 kuna razlike koje ste početno izdvojili, isplatiti unutar 5 godina, a kako je životni vijek hladnjaka 10 do 15 godina, to unutar životnog vijeka hladnjaka označava ukupnu uštedu na električnoj energiji od 500 do 1000 kuna.

Energija		Hladnjak
Proizvođač Tip/model		LOGO ABC 123
Manja potrošnja energije	A B C D E F G	A
Veća potrošnja energije		
Potrošnja energije kWh/god (Na temelju nominalnih rezultata ispitivanja za 24h)		XYZ
<small>Stvarna potrošnja ovisi o načinu korištenja i smještaju uređaja</small>		
Prostor za svježe namirnice Prostor za smrznute namirnice		XYZ XYZ * ***
Razina buke		XZ
<small>Daljnji podaci su navedeni u pratećoj dokumentaciji proizvođača HRN EN 153 Pravilnik o označavanju energetske učinkovitosti</small>		

SLIKA 2: Oznake energetske učinkovitosti hladnjaka

Iako na prvi pogled kućanski uređaji ne troše mnogo, moguće su velike uštede. Stoga je potrebno se upitati – obavljamo li kućanske poslove na energetski učinkovit način?